

דו"ח שנתי של קופת חגמל

2019

קופת גמל

להנדסאים וטכנאים

תוכן עניינים

2	סקירת הנהלה
4	מאפיינים כלליים של קופת גמל
4	מידע על בעלי המניות
5	ניתוח זכויות עמיתי הקופה
5	יחס נזילות
5	משך חיים ממוצע של החיסכון
6	שינוי במספר החשבונות
6	ניתוח זכויות עמיתים
6	ניתוח מדיניות ההשקעה
6	ניהול סיכונים
6	סיכוני נזילות
7	סיכוני שוק
8	סיכון מדד וסיכון מטבע
8	סיכון ריבית
9	פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות במכשירים הונניים
10	סיכוני אשראי
10	חלוקת נכסי חוב על פי מיקומם
12	שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן
13	פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב סחירים ושאננס סחירים
13	סיכונים גיאוגרפיים
15	גורמי סיכון נוספים
16	הצהרת מנכ"ל
17	הצהרת מנהל כספים
18	דוח של הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי
19	דוח כספי קופת גמל הנדסאים וטכנאים

דו"ח שנתי של קופת הגמל

קופת גמל להנדסאים וטכנאים

סקירת הנהלה

קופת גמל להנדסאים וטכנאים סקירת ההנהלה לשנת 2019

מאפיינים כלליים של קופת גמל

א. הנדסאים וטכנאים – קופת גמל (להלן "הקופה"), מנוהלת על ידי הנדסאים וטכנאים – חברה לניהול קופות גמל בע"מ (להלן "החברה"). הקופה הינה קופת גמל. קוד הקופה הינו 520042607-00000000000157. הקופה מיועדת לעמיתים עצמאיים ושכירים אשר הינם הנדסאים וטכנאים.

מידע על בעלי המניות

עמיתי הקופה הם חברים בחברה, ועל פי חוק החברות התשנ"ט – 1999, הם נחשבים כבעלי מניות ללא ערך נקוב. מספר החברים בחברה אינו מוגבל. גם הסתדרות העובדים הכללית החדשה – הסתדרות ההנדסאים והטכנאים היא חברה בחברה ובעלת אמצעי שליטה בחברה.

ב. הקופה הוקמה ביום 29 בינואר 1996 במסגרת הסכמי שכר בסקטור הציבורי.

ג. עד ליום 31.12.2015 פעלו בקופה 2 מסלולי השקעה:

מסלול כללי – החל לפעול ביום הקמת החברה. ראה סעיף ב לעיל.

קוד המסלול הינו 520042607-00000000000157-0157-000

מסלול אג"ח – החל לפעול ביום 6 לינואר 2009.

קוד המסלול הינו 520042607-00000000000157-1414-000

החל מ - 1.1.2016 בקופה פועלים מסלולי ההשקעה הבאים:

- הנדסאים גמל לבני 50 ומטה מס' מס הכנסה 9953 (מסלול חדש).

קוד המסלול הינו 520042607-00000000000157-9953-000

- הנדסאים גמל לבני 50 עד 60 מס' מס הכנסה 9954 (מסלול חדש במקום המסלול הכללי).

קוד המסלול הינו 520042607-00000000000157-9954-000

- הנדסאים גמל לבני 60 ומעלה. מס' מס הכנסה 9955 (מסלול חדש במקום מסלול אג"ח).

קוד המסלול הינו 520042607-00000000000157-9955-000

ד. בשנת הדיווח לא התקיימו שינויים מהותיים בקופה שנבעו ממיזוגים, מכירות או רכישות.

קופת גמל להנדסאים וטכנאים סקירת ההנהלה לשנת 2019

ה. הקופה הינה קופת גמל לחיסכון על כספים שהופקדו בה בשל שנת המס 2008 ואילך, וקופת גמל לתגמולים וקופת גמל אישית לפיצויים על כספים שהופקדו בשל שנות המס שקדמו לשנת המס 2008. בקופה מתנהלים חשבונות לעמיתים שכירים ולעמיתים עצמאים. הקופה מקבלת מדי חודש הפקדות ממעסיקים ומעובדיהם. סכומי ההפקדות נגזרים ממשכורתו של העמית על פי התנאים והסכמי העבודה עם המעביד. שיעורי ההפרשות מתוך השכר לחשבונות שכירים, שהייתה הקופה רשאית לקבל, הם עד 7% מן השכר על ידי העובד, ו – 7.5% על ידי המעביד. שיעור ההפרשה המרבי לפיצויים על ידי המעביד הינו עד 8.33% מן השכר.

ניתוח זכויות עמיתי הקופה

יחס נזילות

שיעור סכומים נזילים אחוזים	
מסלול	31.12.2019
מסלול 50-60	51.27%
מסלול 60 ומעלה	75.81%
מסלול עד 50	25.66%

משך חיים ממוצע של החיסכון

משך חיים ממוצע של החיסכון שנים	
מסלול	31.12.2019
מסלול 50-60	8.08
מסלול 60 ומעלה	5.77
מסלול עד 50	17.78

חישוב זה משקף את הזמן הממוצע הדרוש כדי שכל העמיתים יגיעו לתום תקופת החיסכון.

קופת גמל להנדסאים וטכנאים סקירת ההנהלה לשנת 2019

שינוי במספר החשבונות

מספר חשבונות העמיתים				סוג העמיתים
לסוף השנה	נסגרו השנה	נפתחו השנה	לתחילת השנה	
9,324	942	321	9,945	שכירים
1,422	158	113	1,467	עצמאיים
10,746	1,100	434	11,412	סה"כ

ניתוח זכויות עמיתים

ליום 31 בדצמבר 2019	
סך נכסים, נטו באלפי ש"ח	מספר חשבונות
433,947	3,865
452,331	6,881
886,278	10,746
1,402	1,006

חשבונות פעילים
חשבונות לא פעילים (*)
סה"כ
(*) מתוכם חשבונות לא פעילים
ביתרה של עד 8,000 ש"ח

ניתוח מדיניות ההשקעה

- א. מדיניות ההשקעה של הקופה מופיעה באתר האינטרנט של החברה המנהלת.
ב. במהלך שנת 2019 לא היו שינויים מהותיים באפיקי ההשקעות השונים בקופה.

ניהול סיכונים

מידע על מדיניות ניהול הסיכונים ראה פרק "גורמי סיכון" בדוח עסקי תאגיד של החברה המנהלת.

סיכוני נזילות

סיכון הנזילות נחלק לשני סיכונים עיקריים:

1. הסיכון להתגברות קצב המשיכות וההעברות לרמה שתקשה על הקופה לממש את נכסיה כדי לעמוד בהתחייבויותיה. לאור העובדה שהיקף נכסי הקופה קטן ומרבית הנכסים סתירים, אנו לא רואים סיכון נזילות מהותי.
2. הסיכון שנכסי הקופה אינם משוערכים באופן הולם כתוצאה מאי סחירות. גם בקשר לסיכון זה אנו סבורים שעבור הקופה מדובר בסיכון נמוך לאור השיעור הגבוה של נכסים סתירים.

קופת גמל להנדסאים וטכנאים
סקירת ההנהלה לשנת 2019

היחס בין הנכסים הסחירים
והגזילים לבין סך הסכומים
שהעמיתים בקופת הגמל
רשאים למשוך
שנים

מסלול	31.12.2019
מסלול 50-60	1.76
מסלול 60 ומעלה	1.29
מסלול עד 50	3.89

מח"מ
נכסים
שנים

מסלול	31.12.2019
מסלול 50-60	0.11
מסלול 60 ומעלה	0.10
מסלול עד 50	-

נתון זה משקף את הזמן הממוצע המשוקלל של זרם המזומנים מהוון (קרן וריבית).

ליום 31 בדצמבר 2019

נכסים, נטו (באלפי ש"ח)			נזילות (בשנים)
מסלול עד 50	מסלול 60 ומעלה	מסלול 50-60	
18,175	58,102	728,760	נכסים נזילים וסחירים
-	-	654	מה"מ של עד שנה
-	1,026	20,867	מח"מ מעל שנה
31	183	58,480	אחרים
18,206	59,311	808,761	סה"כ

למידע נוסף על סיכון הנזילות של עמיתי הקופה ראה לעיל בפרק 2- "ניתוח זכויות עמיתי הקופה".

סיכוני שוק

הסיכון להפסד כספי כתוצאה משינוי בשווי ההוגן של נכסי ההשקעה המותזקים כנגד כספי חסכון המנוהלים בקופה, הנובע משינויים במחירי השוק של ריביות, ניירות ערך, מטבעות וסחורות, וכן משינויים במדדים אחרים הנובעים משינויים במחירי השוק של כל אחד מהם.

קופת גמל להנדסאים וטכנאים סקירת ההנהלה לשנת 2019

סיכון מדד וסיכון מטבע

ליום 31 בדצמבר 2019				
סך הכל	במט"ח או בהצמדה אליו	בהצמדה למדד המחירים לצרכן	לא צמוד	
אלפי ש"ח				
				מסלול 50-60
808,761	252,893	154,238	401,630	סך נכסי המסלול, נטו
(31,708)	(65,153)	-	33,445	חשיפה לנכסי בסיס באמצעות מכשירים נגזרים במונחי דלתא
				מסלול 60 ומעלה
59,311	8,053	16,925	34,333	סך נכסי המסלול, נטו
				מסלול עד 50
18,206	4,652	3,288	10,266	סך נכסי המסלול, נטו
(1,282)	(1,282)	-	-	חשיפה לנכסי בסיס באמצעות מכשירים נגזרים במונחי דלתא

סיכון ריבית

ניתוח רגישות לשינוי בשיעור הריבית		
-1%	+1%	ליום 31 בדצמבר 2019
אחוזים		
2.57%	(2.30%)	תשואת תיק ההשקעות מסלול 50-60
4.06%	(3.48%)	תשואת תיק ההשקעות מסלול 60 ומעלה
2.46%	(2.17%)	תשואת תיק ההשקעות מסלול עד 50

(1) ניתוח הרגישות ביחס לשינוי בעקום הריבית הינו גם ביחס למכשירים בריבית קבועה וגם ביחס למכשירים בריבית משתנה. ביחס למכשירים בריבית קבועה, החשיפה הינה ביחס לערך הפנקסני של המכשיר וביחס למכשירים בריבית משתנה, החשיפה הינה ביחס לתזרים המזומנים מהמכשיר הפיננסי. לצורך חישוב ניתוח הרגישות נלקח בחשבון שינוי בעקום הריבית מתחילת השנה גם לגבי נכסים שנרכשו במהלך השנה.

(2) ניתוח הרגישות כולל רק את הסעיפים שערכם מושפע באופן ישיר כתוצאה משינוי בשיעור הריבית. בהתאם לכך, לא מובאות בחשבון השפעות עקיפות של השקעות בנכסי חוב.

קופת גמל להנדסאים וטכנאים סקירת ההנהלה לשנת 2019

פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות במכשירים הוניים

מסלול 50-60

ליום 31 בדצמבר 2019

מסה"כ %	סה"כ	בחוי"ל	לא סחיר	נסחרות במדד		ענף משק
				מניית היתר	ת"א 125	
אלפי ש"ח						
20.07%	27,567	-	-	421	27,146	בנקים
2.14%	2,937	-	-	-	2,937	ביטוח
0.17%	237	-	-	-	237	ביומד
14.24%	19,550	15,653	-	-	3,897	טכנולוגיה
18.31%	25,142	12,172	13	1,420	11,537	מסחר ושרותים
23.62%	32,431	3,786	-	609	28,036	נדל"ן ובינוי
20.68%	28,399	2,868	-	1,067	24,464	תעשייה
0.77%	1,062	-	-	-	1,062	נפט וגז
100%	137,325	34,479	13	3,517	99,316	סך הכל

מסלול 60 ומעלה

ליום 31 בדצמבר 2019

מסה"כ %	סה"כ	בחוי"ל	לא סחיר	נסחרות במדד		ענף משק
				מניית היתר	ת"א 100	
אלפי ש"ח						
15.43%	873	-	-	30	843	בנקים
1.75%	99	-	-	-	99	ביטוח
1.54%	87	87	-	-	-	ביומד
13.20%	747	583	-	-	164	טכנולוגיה
28.38%	1,606	615	-	93	898	מסחר ושרותים
13.73%	777	-	-	1	776	נדל"ן ובינוי
22.98%	1,300	32	-	-	1,268	תעשייה
2.99%	169	-	-	-	169	נפט וגז
100%	5,658	1,317	-	124	4,217	סך הכל

מסלול עד 50

ליום 31 בדצמבר 2019

מסה"כ %	סה"כ	בחוי"ל	לא סחיר	נסחרות במדד		ענף משק
				מניית היתר	ת"א 125	
אלפי ש"ח						
20.19%	577	-	-	-	577	בנקים
8.57%	245	143	-	-	102	טכנולוגיה
16.93%	484	81	-	5	398	מסחר ושרותים
24.18%	691	37	-	-	654	נדל"ן ובינוי
26.28%	751	-	-	-	751	תעשייה
3.85%	110	-	-	-	110	נפט וגז
100%	2,858	261	-	5	2,592	סך הכל

קופת גמל להנדסאים וטכנאים
סקירת ההנהלה לשנת 2019

סיכוני אשראי

הסיכון להפסד כספי כתוצאה מחדלות פירעון או ירידה באיכות האשראי של מנפיקי ניירות ערך, בעלי חוב בהלוואות, או צדדים לחוזה.

חלוקת נכסי חוב על פי מיקומם

ליום 31 בדצמבר 2019			
סה"כ	שאינם סחירים אלפי ש"ח	סחירים	
			מסלול 50-60
393,293	21,521	371,772	בארץ
13,284	-	13,284	בחו"ל
<u>406,577</u>	<u>21,521</u>	<u>385,056</u>	סך הכל נכסי חוב
			מסלול 60 ומעלה
42,197	1,026	41,171	בארץ
-	-	-	בחו"ל
<u>42,197</u>	<u>1,026</u>	<u>41,171</u>	סך הכל נכסי חוב
			מסלול עד 50
7,063	-	7,063	בארץ
-	-	-	בחו"ל
<u>7,063</u>	<u>-</u>	<u>7,063</u>	סך הכל נכסי חוב

קופת גמל להנדסאים וטכנאים סקירת ההנהלה לשנת 2019

פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים

(א) נכסי חוב בארץ

ליום 31 בדצמבר 2019		
דירוג מקומי (*)		
אלפי ש"ח		
מסלול עד 50	מסלול 60 ומעלה	מסלול 50-60
3,845	25,020	233,607
2,105	11,588	90,377
1,093	4,563	44,905
-	-	332
20	-	2,551
<u>7,063</u>	<u>41,171</u>	<u>371,772</u>
-	658	7,583
-	368	4,102
-	-	5
-	-	348
-	-	3,121
-	-	6,362
<u>-</u>	<u>1,026</u>	<u>21,521</u>
<u>7,063</u>	<u>42,197</u>	<u>393,293</u>
-	-	-

נכסי חוב סחירים בארץ
אגרות חוב ממשלתיות
אגרות חוב קונצרניות ונכסי חוב אחרים בדירוג :
AA ומעלה
BBB עד A
נמוך מ-BBB
לא מדורג
סך הכל נכסי חוב סחירים בארץ

נכסי חוב שאינם סחירים בארץ
אגרות חוב קונצרניות ופיקדונות בבנקים
ובמוסדות פיננסיים בדירוג :
AA ומעלה
BBB עד A
נמוך מ-BBB
לא מדורג
הלוואות לעמיתים
הלוואות לאחרים
סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים בארץ

סך הבל נכסי חוב בארץ

נכסי חוב בדירוג פנימי

(*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

קופת גמל להנדסאים וטכנאים
סקירת ההנהלה לשנת 2019

(ב) נכסי חוב בחו"ל:

ליום 31 בדצמבר 2019		
דירוג בינלאומי (*)		
אלפי ש"ח		
מסלול 60 ומעלה	מסלול 50-60	
-	1,420	נכסי חוב סחירים בחו"ל
-	-	אגרות חוב ממשלתיות
-	436	אגרות חוב קונצרניות ונכסי חוב אחרים בדירוג:
-	9,829	AA ומעלה
-	1,599	BBB עד A
-	-	נמוך מ-BBB
-	-	לא מדורג
-	13,284	סך הכל נכסי חוב סחירים בחו"ל
-	-	נכסי חוב שאינם סחירים בחו"ל
-	-	אגרות חוב קונצרניות ופיקדונות בבנקים
-	-	ובמוסדות פיננסיים בדירוג:
-	-	AA ומעלה
-	-	BBB עד A
-	-	נמוך מ-BBB
-	-	לא מדורג
-	-	הלוואות לעמיתים
-	-	הלוואות לאחרים
-	-	סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים בחו"ל
-	13,284	סך הכל נכסי חוב בחו"ל
-	-	נכסי חוב בדירוג פנימי

(*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים נקבע לרוב באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שערי ההיוון מתבססים על התשואות של אגרות חוב ממשלתיות והמרווחים של אג"ח קונצרני כפי שנמדדו בבורסה לני"ע בת"א. שיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוטי מחירים ושערי ריבית להיוון הנכסים השונים. להלן ריבית ממוצעת משוקללת בגין כל אחת מקבוצות הדירוג:

ליום 31 בדצמבר 2019 באחוזים		
מסלול 60 ומעלה	מסלול 50-60	
1.72	1.4	AA ומעלה
2.33	2.86	A
-	8.5	נמוך מ-BBB
-	37.42	לא מדורג

קופת גמל להנדסאים וטכנאים סקירת ההנהלה לשנת 2019

(*) המקורות לרמת הדירוג בישראל הינן חברות הדירוג "מעלות", "מדרוג" ודירוג פנימי. נתוני חברת מדרוג הועברו לסמלי הדירוג לפי מקדמי המרה מקובלים. כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב סחירים וסאינס סחירים

ליום 31 בדצמבר 2019						ענף
מסלול עד 50		מסלול 60 ומעלה		מסלול 50-60		
%	סכום	%	סכום	%	סכום	
מסה"כ	אלפי ש"ח	מסה"כ	אלפי ש"ח	מסה"כ	אלפי ש"ח	
12.16%	859	13.52%	5,706	8.27%	33,627	בנקים
-	-	2.19%	923	1.52%	6,165	ביטוח
2.49%	176	-	-	0.44%	1,807	טכנולוגיה
11.95%	844	6.61%	2,788	8.74%	35,546	מסחר ושרותים
15.43%	1,090	4.61%	1,946	14.00%	56,919	נדל"ן ובינוי
3.53%	249	11.93%	5,034	6.78%	27,550	תעשייה
-	-	1.85%	780	2.03%	8,254	נפט וגז
54.44%	3,845	59.29%	25,020	57.81%	235,027	אג"ח ממשלתי
-	-	-	-	0.41%	1,682	אחר
100%	7,063	100%	42,197	100%	406,577	סך הכל

סיכונים גיאוגרפיים

הסיכון שנכסי קופה אינם מפוזרים מבחינה גיאוגרפית מגדיל את החשש ממשבר מקומי שישפיע באופן מהותי על שווי הנכסים המנוהלים.

החשיפה הגיאוגרפית בטבלה הבאה כוללת דיווח עבור הנכסים השונים בהתאם למקום הסיכון הסופי, מדינה או אזור גיאוגרפי לפי הרלוונטיות. במקרים בהם לא ניתן לזהות את מקום החשיפה הסופית מדווחת החשיפה בהתאם למקום בו הונפק או נסחר הנכס. ע"פ חוזר 10-9-2018 בטבלה מוצגות בנפרד רק מדינות אשר החשיפה אליהן הינה מעל 1% מנכסי המסלול.

קופת גמל להנדסאים וטכנאים
סקירת ההנהלה לשנת 2019

מסלול 50-60

ליום 31 בדצמבר 2019

סה"כ	נגזרים במונחי דלתא	סה"כ חשיפה מאזנית	השקעות אחרות	קרנות נאמנות	קרנות סל	מניות	אגרות חוב קונצרניות	אגרות חוב ממשלתיות	
אלפי ש"ח									
532,124	(65,153)	597,277	85,938	4,906	15,628	106,436	150,762	233,607	ישראל
148,051	-	148,051	35,001	-	87,387	19,811	4,432	1,420	ארה"ב
14,860	-	14,860	-	-	11,135	2,001	1,724	-	גרמניה
48,573	-	48,573	27	11,201	23,119	9,077	5,149	-	אחר
<u>743,608</u>	<u>(65,153)</u>	<u>808,761</u>	<u>120,966</u>	<u>16,107</u>	<u>137,269</u>	<u>137,325</u>	<u>162,067</u>	<u>235,027</u>	סה"כ

מסלול 60 ומעלה

ליום 31 בדצמבר 2019

סה"כ חשיפה מאזנית	השקעות אחרות	קרנות סל	מניות	אגרות חוב קונצרניות	אגרות חוב ממשלתיות	
אלפי ש"ח						
52,168	3,469	2,082	4,420	17,177	25,020	ישראל
5,722	118	4,472	1,132	-	-	ארה"ב
1,421	1	1,314	106	-	-	אחר
<u>59,311</u>	<u>3,588</u>	<u>7,868</u>	<u>5,658</u>	<u>17,177</u>	<u>25,020</u>	סה"כ

מסלול עד 50

ליום 31 בדצמבר 2019

סה"כ	נגזרים במונחי דלתא	סה"כ חשיפה מאזנית	השקעות אחרות	קרנות נאמנות	קרנות סל	מניות	אגרות חוב קונצרניות	אגרות חוב ממשלתיות	
אלפי ש"ח									
12,272	(1,282)	13,554	1,364	687	1,898	2,542	3,218	3,845	ישראל
3,992	-	3,992	5	-	3,671	316	-	-	ארה"ב
578	-	578	-	-	578	-	-	-	גרמניה
82	-	82	-	-	82	-	-	-	אחר
<u>16,346</u>	<u>(1,282)</u>	<u>18,206</u>	<u>1,369</u>	<u>687</u>	<u>6,229</u>	<u>2,858</u>	<u>3,218</u>	<u>3,845</u>	סה"כ

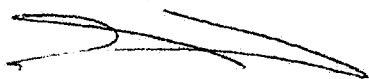
קופת גמל להנדסאים ושכנאים
סקירת ההנהלה לשנת 2019

גורמי סיכון נוספים

בטבלה הבא מוצאים גורמי הסיכון על פי טיבם, מדורגים על פי השפעתם על קופת הגמל לדעת הנהלת החברה:

סוג הסיכון	גורם הסיכון	מידת השפעה של גורם הסיכון על קופת הגמל		
		השפעה גדולה	השפעה בינונית	השפעה קטנה
סיכוני מאקרו	סיכון הקשור בגורמים המאקרו כלכליים כגון עליה באבטלה, עליה/ירידה חדה באינפלציה, ירידה בצריכה אשר יפגעו ברווחי החברות המוחזקות בפורטפוליו הנכסים של הקופה.	X		
סיכונים ענפיים	הסיכון להפסד כספי הנובע מחשיפה לענף בודד		X	
סיכונים מיוחדים לקופה	סיכוני תחרות, סיכונים גיאופוליטיים, סיכוני אבטחת מידע, סיכונים תיפעוליים		X	

רואה החשבון המבקר לא הפנה בחוות דעתו את תשומת הלב לנושאים מסוימים אליהם יש להתייחס במסגרת סקירת ההנהלה.

עו"ד דביר כרמון, מנכ"ל

שלמה שני, יו"ר דירקטוריון

26.03.2020
תאריך

הצהרת מנכ"ל

אני, עו"ד דביר כרמון, מצהיר כי:

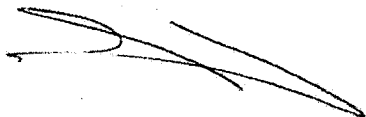
1. סקרתי את הדוח השנתי של קופת גמל הנדסאים (להלן: "קופת הגמל") לשנת 2019 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות והשינויים בזכויות העמיתים והתנועה בקופת הגמל למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של קופת הגמל; וכן-
  - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקופת הגמל, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
  - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של קופת הגמל והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח, בהתבסס על הערכתנו; וכן-
  - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי הנוגע לקופת הגמל; וכן-
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקופת הגמל:
  - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקופת הגמל; וכן-
  - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי הנוגע לקופת הגמל.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

26.03.2020

תאריך

עו"ד דביר כרמון, מנכ"ל

הצהרת מנהל כספים

אני, רו"ח דורון ארגוב, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של קופת גמל הנדסאים (להלן: "קופת הגמל") לשנת 2019 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות והשינויים בזכויות העמיתים והתנועה בקופת הגמל למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של קופת הגמל; וכך-
  - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקופת הגמל, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
  - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של קופת הגמל והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח, בהתבסס על הערכתנו; וכך-
  - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי הנוגע לקופת הגמל; וכך-
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקופת הגמל:
  - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקופת הגמל; וכך-
  - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי הנוגע לקופת הגמל.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

רו"ח דורון ארגוב, מנהל כספים

26.03.2020

תאריך

דוח של הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי

ההנהלה, בפיקוח הדירקטוריון של הנדסאים וטכנאים – חברה לניהול קופות גמל בע"מ (להלן: "החברה"), אחראית לקביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי. מערכת הבקרה הפנימית של קופת גמל הנדסאים (להלן: "קופת הגמל") תוכננה כדי לספק מידה סבירה של בטחון לדירקטוריון ולהנהלה של החברה לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל והוראות הממונה על שוק ההון. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנסרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

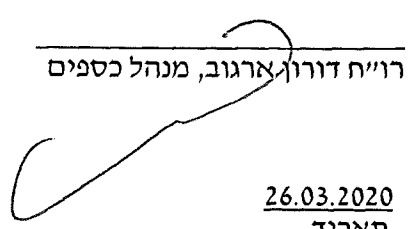
הנהלת החברה בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של קופת הגמל על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2019, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של ה-COSO Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission. בהתבסס על הערכה זו ההנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2019, הבקרה הפנימית של קופת הגמל על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

שלמה שני, יו"ר הדירקטוריון

עו"ד דביר כרמון, מנכ"ל

רו"ח דורון ארגוב, מנהל כספים

26.03.2020

תאריך

קופת גמל הנדסאים

דוחות בספיים

ליום 31 בדצמבר 2019

[מבוקרים]

גולדברג פרושן ושות'
רואי חשבון

דוח רואח החשבון המבקד לעמיתים של

קופת גמל הנדסאים

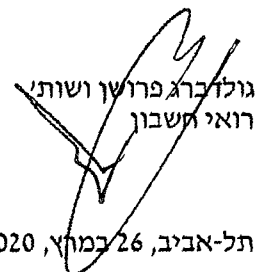
ביקרנו את דוחות על המצב הכספי המצורפים של קופת גמל הנדסאים (להלן – "הקופה") לימים 31 בדצמבר 2019 ו-2018, את דוחות ההכנסות וההוצאות ואת הדוחות על השינויים בזכויות העמיתים לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של "הנדסאים וטכנאים - חברה לניהול קופות גמל בע"מ" (להלן – "החברה המנהלת"). אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואח חשבון), התשל"ג-1973. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון וההנהלה של החברה המנהלת וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את מצבה הכספי של הקופה לימים 31 בדצמבר 2019 ו-2018 ואת תוצאות פעולותיה והשינויים בזכויות העמיתים לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאמות הנדרשות לפי האוצר-רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה-PCAOB בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי החשבון בישראל, את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקופה ליום 31 בדצמבר 2019, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO והדוח שלנו מיום 26 במרץ 2020 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקופה.

גולדברג פרושן ושות'
רואי חשבון

תל-אביב, 26 במרץ, 2020.

גולדברג פרושן ושות' רואי חשבון

דוח רואת החשבון המבוקר לעמיתים של קופת גמל הנדסאים בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של קופת גמל הנדסאים (להלן - "קופה") ליום 31 בדצמבר 2019, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה- Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן - "COSO"). החברה הדירקטוריון והנהלה של "הנדסאים וטכנאים - חברה לניהול קופות גמל בע"מ" (להלן - "החברה המנהלת") אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקופה ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון והנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של הקופה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה- Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקופה. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של קופת גמל הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP), וההתאמות הנדרשות על ידי האוצר-רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון. בקרה פנימית על דיווח כספי של קופת גמל כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר:

- (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי הקופה (לרבות הוצאתם מרשותה);
- (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) וההתאמות הנדרשות על ידי האוצר-רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון ושקבלת כספים והוצאת כספים של הקופה נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון והנהלה של החברה המנהלת;
- (3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי הקופה, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקורות תהפוכנה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה המנהלת קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקופה ליום 31 בדצמבר 2019, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים של הקופה לימים 31 בדצמבר 2019 ו- 2018 ולכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019 והדוח שלנו מיום 26 במרץ 2020, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים.

בכבוד רב,
גולדברג פרושן ושות'
רואי חשבון
תל אביב, 26 במרץ 2020.

קופת גמל הנדסאים

דוח על המצב הכספי

מצרפי

ליום 31 בדצמבר		באור	
2018	2019		
אלפי ש"ח			
39,683	47,371		רכוש שוטף
749	629	3	מזומנים ושווי מזומנים
40,432	48,000		חייבים ויתרות חובה
431,093	433,290	4	השקעות פיננסיות
21,058	22,547	5	נכסי חוב סחירים
124,098	145,841	6	נכסי חוב שאינם סחירים
252,543	236,945	7	מניות
			השקעות אחרות
828,792	838,623		סך כל השקעות פיננסיות
869,224	886,623		סך כל הנכסים
1,266	345	8	זכאים ויתרות זכות
867,958	886,278		זכויות העמיתים
869,224	886,623		סך כל ההתחייכויות וזכויות העמיתים

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

 רונית דורון ארגוב
 מנהל כספים

 עו"ד דביר כרמון
 מנכ"ל

 שלמה שני
 יו"ר הדירקטוריון

26 במרץ 2020
 תאריך אישור
 הדוחות הכספיים

קופת גמל הנדסאים

דוח על המצב הבספי

מסלול 50-60

ליום 31 בדצמבר		
2018	2019	
אלפי ש"ח		
36,768	42,978	רכוש שוטף
671	560	מזומנים ושווי מזומנים
37,439	43,538	חייבים ויתרות חובה
383,050	385,056	השקעות פיננסיות
20,110	21,521	נכסי חוב סחירים
116,923	137,325	נכסי חוב שאינם סחירים
243,057	221,664	מניות
		השקעות אחרות
763,140	765,566	סך כל השקעות פיננסיות
800,579	809,104	סך כל הנכסים
1,254	343	זכאים ויתרות זכות
799,325	808,761	זכויות העמיתים
800,579	809,104	סך כל ההתחייבויות וזכויות העמיתים

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

קופת גמל הנדסאים

דוח על המצב הבספי

מסלול 60 ומעלה

ליום 31 בדצמבר		
2018	2019	
אלפי ש"ח		
2,258	3,405	רכוש שוטף
68	62	מזומנים ושווי מזומנים
2,326	3,467	חייבים ויתרות חובה
43,252	41,171	השקעות פיננסיות
948	1,026	נכסי חוב סחירים
5,721	5,658	נכסי חוב שאינם סחירים
5,107	7,989	מניות
		השקעות אחרות
55,028	55,844	סך כל השקעות פיננסיות
57,354	59,311	סך כל הנכסים
10	-	זכאים ויתרות זכות
57,344	59,311	זכויות העמיתים
57,354	59,311	סך כל ההתחייבויות וזכויות העמיתים

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

קופת גמל הנדסאים

דו"ח על המצב הכספי

מסלול עד 50

ליום 31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ש"ח	
657	988
10	7
<u>667</u>	<u>995</u>
4,791	7,063
1,454	2,858
4,379	7,292
<u>10,624</u>	<u>17,213</u>
<u>11,291</u>	<u>18,208</u>
2	2
11,289	18,206
<u>11,291</u>	<u>18,208</u>

רכוש שוטף
מזומנים ושווי מזומנים
חייבים ויתרות חובה

השקעות פיננסיות
נכסי חוב סחירים
מניות
השקעות אחרות

סך כל השקעות פיננסיות

סך כל הנכסים

זכאים ויתרות זבות

זכויות העמיתים

סך כל ההתחייבויות וזכויות העמיתים

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

קופת גמל הנדסאים

דוח הכנסות והוצאות

מצרפי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			כאור	
2017	2018	2019		
אלפי ש"ח				
(1,109)	1,114	(484)		הכנסות(הפסדים)
				ממזומנים ושווי מזומנים
				מהשקעות:
23,826	(4,297)	26,720		מנכסי חוב סחירים
1,873	(220)	1,878		מנכסי חוב שאינם סחירים
19,293	(287)	31,757		ממניות
20,455	(11,239)	39,163		מהשקעות אחרות
65,447	(16,043)	99,518		סך כל ההכנסות מהשקעות
-	-	1		הכנסות אחרות
64,338	(14,929)	99,035		סך כל ההכנסות(הפסדים)
				הוצאות
3,086	3,430	3,405	9	דמי ניהול
1,788	1,959	2,016	10	הוצאות ישירות
472	424	440	13	מסים
5,346	5,813	5,861		סך כל ההוצאות
58,992	(20,742)	93,174		עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

קופת גמל הנדסאים

דוח הכנסות והוצאות

מסלול 50-60

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2018	2019
אלפי ש"ח		
(1,088)	1,085	(479)
21,719	(3,705)	24,009
1,763	(190)	1,738
18,495	(140)	30,203
19,887	(10,869)	37,290
61,864	(14,904)	93,240
-	-	1
60,776	(13,819)	92,762
2,875	3,195	3,146
1,750	1,900	1,964
446	387	415
5,071	5,482	5,525
55,705	(19,301)	87,237

הכנסות(הפסדים)

ממזומנים ושווי מזומנים

מהשקעות:

מנכסי חוב סחירים

מנכסי חוב שאינם סחירים

ממניות

מהשקעות אחרות

סך כל ההכנסות מהשקעות

הכנסות אחרות

סך כל ההכנסות(הפסדים)

הוצאות

דמי ניהול

הוצאות ישירות

מסים

סך כל ההוצאות

עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

קופת גמל הנדסאים

דוח הכנסות והוצאות

מסלול 60 ומעלה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2018	2019
אלפי ש"ח		
(20)	22	(6)
2,015	(560)	2,307
110	(30)	140
734	(74)	981
433	(96)	1,000
<u>3,292</u>	<u>(760)</u>	<u>4,428</u>
<u>3,272</u>	<u>(738)</u>	<u>4,422</u>
199	204	207
30	42	29
24	33	10
<u>253</u>	<u>279</u>	<u>246</u>
<u>3,019</u>	<u>(1,017)</u>	<u>4,176</u>

הכנסות(הפסדים)

ממזומנים ושווי מזומנים

מהשקעות:

מנכסי חוב סחירים

מנכסי חוב שאינם סחירים

ממניות

מהשקעות אחרות

סך כל ההכנסות מהשקעות

סך כל ההכנסות(הפסדים)

הוצאות

דמי ניהול

הוצאות ישירות

מסים

סך כל ההוצאות

עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

קופת גמל הנדסאים

דוח הכנסות והוצאות

מסלול עד 50

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2017	2018	2019	
אלפי ש"ח			
			הכנסות(הפסדים)
			ממזומנים ושווי מזומנים
(1)	7	1	
			מהשקעות:
			מנכסי חוב סחירים
92	(32)	404	ממניות
64	(73)	573	מהשקעות אחרות
135	(274)	873	סך כל ההכנסות מהשקעות
291	(379)	1,850	
			סך כל ההכנסות(הפסדים)
290	(372)	1,851	
			הוצאות
			דמי ניהול
12	31	52	הוצאות ישירות
8	17	23	מסים
2	4	15	
22	52	90	סך כל ההוצאות
			עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה
268	(424)	1,761	

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

קופת גמל הנדסאים

דוח על השינויים בזכויות העמיתים

מצרפי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2017	2018	2019	
אלפי ש"ח			
1,048,430	989,741	867,958	זכויות העמיתים ליום 1 בינואר של השנה
36,836	35,574	28,503	תקבולים מדמי גמולים
(30,120)	(21,762)	(27,597)	תשלומים לעמיתים
56	144	182	העברות צבירה לקופה
8,712	14,228	19,958	העברות מקרנות פנסיה חדשות
8,768	14,372	20,140	העברות מקופות גמל
(91)	(223)	(312)	העברות צבירה מהקופה
(133,074)	(129,002)	(95,588)	העברות לקרנות פנסיה חדשות
(133,165)	(129,225)	(95,900)	העברות לקופות גמל
(124,397)	(114,853)	(75,760)	העברות צבירה, נטו
58,992	(20,742)	93,174	עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה
989,741	867,958	886,278	זכויות העמיתים ליום 31 בדצמבר של השנה

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

קופת גמל הנדסאים
דוח על השינויים בזכויות העמיתים

מסלול 50-60

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2017	2018	2019	
אלפי ש"ה			
982,346	925,574	799,325	זכויות העמיתים ליום 1 בינואר של השנה
34,459	29,267	24,100	תקבולים מדמי גמולים
(27,498)	(18,707)	(24,784)	תשלומים לעמיתים
			העברות צבירה לקופה
33	94	150	העברות מקרנות פנסיה חדשות
3,809	6,638	12,368	העברות מקופות גמל
940	479	1,124	העברות בין מסלולים
4,782	7,211	13,642	
			העברת צבירה מהקופה
(91)	(221)	(240)	העברות לקרנות פנסיה חדשות
(121,652)	(123,410)	(89,065)	העברות לקופות גמל
(2,477)	(1,088)	(1,454)	העברות בין מסלולים
(124,220)	(124,719)	(90,759)	
(119,438)	(117,508)	(77,117)	העברות צבירה, נטו
55,705	(19,301)	87,237	עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה
925,574	799,325	808,761	זכויות העמיתים ליום 31 בדצמבר של השנה

קופת גמל הנדסאים
דוח על השינויים בזכויות העמיתים

מסלול 60 ומעלה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2017	2018	2019	
אלפי ש"ה			
63,666	58,628	57,344	זכויות העמיתים ליום 1 בינואר של השנה
1,712	4,990	2,256	תקבולים מדמי גמולים
(2,613)	(2,940)	(2,720)	תשלומים לעמיתים
			העברות צבירה לקופה
-	2	-	העברות מקרנות פנסיה חדשות
2,846	1,947	3,296	העברות מקופות גמל
1,816	829	1,226	העברות בין מסלולים
4,662	2,778	4,522	
			העברת צבירה מהקופה
-	-	(71)	העברות לקרנות פנסיה חדשות
(10,962)	(4,753)	(5,751)	העברות לקופות גמל
(856)	(342)	(445)	העברות בין מסלולים
(11,818)	(5,095)	(6,267)	
(7,156)	(2,317)	(1,745)	העברות צבירה, נטו
3,019	(1,017)	4,176	עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה
58,628	57,344	59,311	זכויות העמיתים ליום 31 בדצמבר של השנה

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

קופת גמל הנדסאים
דוח על השינויים בזכויות העמיתים

מסלול עד 50

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2017	2018	2019	
אלפי ש"ח			
2,418	5,539	11,289	זכויות העמיתים ליום 1 בינואר של השנה
665	1,317	2,147	תקבולים מדמי גמולים
(9)	(115)	(93)	תשלומים לעמיתים
			העברות צבירה לקופה
23	48	32	העברות מקרנות פנסיה חדשות
2,057	5,643	4,294	העברות מקופות גמל
676	286	228	העברות בין מסלולים
<u>2,756</u>	<u>5,977</u>	<u>4,554</u>	
			העברת צבירה מהקופה
-	(2)	(1)	העברות לקרנות פנסיה חדשות
(460)	(839)	(772)	העברות לקופות גמל
(99)	(164)	(679)	העברות בין מסלולים
<u>(559)</u>	<u>(1,005)</u>	<u>(1,452)</u>	
<u>2,197</u>	<u>4,972</u>	<u>3,102</u>	העברות צבירה, נטו
268	(424)	1,761	עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה
<u>5,539</u>	<u>11,289</u>	<u>18,206</u>	זכויות העמיתים ליום 31 בדצמבר של השנה

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

קופת גמל הנדסאים

באורים לדוחות הכספיים לשנת 2019

באור 1 - כללי

א. קופת גמל הנדסאים (להלן "הקופה") מנוהלת על ידי הנדסאים וטכנאים - חברה לניהול קופות גמל בע"מ (להלן "החברה"), בנאמנות.

הקופה הוקמה במסגרת הסכמי שכר בסקטור הציבורי להכללת רכיבים לפנסיה ביום 29 בינואר 1996.

הקופה חינה קופת גמל לא משלמת לקצבה על כספים שהופקדו בה בשל שנת המס 2008 ואילך, וקופת גמל לתגמולים וקופת גמל אישית לפיצויים על כספים שהופקדו בשל שנות המס שקדמו לשנת המס 2008.

עד 31.12.2015 בקופה פעלו מסלולי ההשקעה הבאים:

מסלול כללי מס' מס הכנסה 157 ומסלול אג"ח מס' מס הכנסה 1414.

החל מ- 1.1.2016 בקופה פועלים מסלולי ההשקעה הבאים:

- הנדסאים גמל לבני 50 ומטה (מסלול חדש) מס' מס הכנסה 9953.
- הנדסאים גמל לבני 50 עד 60 (מסלול חדש במקום המסלול הכללי) מס' מס הכנסה 9954.
- הנדסאים גמל לבני 60 ומעלה. (מסלול חדש במקום מסלול אג"ח) מס' מס הכנסה 9955.

ב. הגדרות

הקופה - קופת גמל הנדסאים.

החברה המנהלת - הנדסאים וטכנאים חברה לניהול קופות גמל בע"מ.

צדדים קשורים - כהגדרתם בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים.

רשות שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר- רשות שוק ההון.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. מתבונת עריבת הדוחות הכספיים

1. הדוחות הכספיים נערכו בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בקופות גמל, בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה, לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (חישוב שווי נכסים) התשס"ט 2009 (להלן "תקנות חישוב שווי") ולהוראות אגף שוק ההון ובפרט חוזר 2018-9-10.

2. הדיווח הכספי בדוחות אלו הוא באלפי שקלים חדשים נומינליים.

ב. הערכת נבסי והתחייבויות הקופה

1. כללי:

קופת גמל הנדסאים

באורים לדוחות הכספיים לשנת 2019

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשד)

א. ביום 30 בדצמבר, 2013 פרסם משרד האוצר- אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון, את חוזר גופים מוסדיים 2013-9-22, שקבע הוראות חדשות בדבר חישוב שווי נכסים לא סחירים של גוף מוסדי. החוזר קבע, בין היתר, הגדרות והוראות חדשות לחישוב ניירות ערך דלי סחירות, נכסים לא סחירים מורכבים, מניות לא סחירות ונגזרים פיננסיים לא סחירים. בהתאם להוראות אגף שוק ההון, קבוצת מרווח הוגן מספקת ציטוטי מחירים ושערי ריבית היוון לגופים המוסדיים, לשערך נכסי חוב לא סחירים.

ב. על פי תקנה 2 לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (חישוב שווי נכסים), התשס"ט-2009 שווי נכסי קופות הגמל יחושב מדי יום עסקים. בנוסף תקנה 41 י' לתקנות מס הכנסה, קובעת כי זקיפת רווחי הקופה לעמית תתבצע ביום העסקים האחרון בכל חודש קלנדרי. נכסי הקופה והתחייבויותיה נכללו בדוחות הכספיים לפי כללי ההערכה, שנקבעו בתקנות חישוב שווי ובהוראות הדיווח של אגף שוק ההון, כמפורט להלן:

2. שווי מזומנים:

כשווי מזומנים נחשבות השקעות שנזילותן גבוהה הכוללות, בין היתר, פקדונות לזמן קצר שהופקדו בבנק והתקופה עד למועד מימושם בעת ההשקעה בהם לא עלתה על שלושה חודשים ואשר אינם מוגבלים בשעבוד. מזומנים ופיקדונות במטבע חוץ נכללו בדוח על המצב הכספי לפי שער החליפין היציג של אותו מטבע ביחס לשקל לתאריך הדיווח. הפרשי שער בגין מזומנים ושווי מזומנים נרשמו בדוח הכנסות והוצאות בסעיף הכנסות ממזומנים ושווי מזומנים.

3. ניידות ערך סחירים:

- לפי השער שפורסם בבורסה ליום העסקים האחרון למועד הדיווח. ניירות ערך סחירים בארץ
- לפי השער שנקבע לנייר הערך, ביום העסקים האחרון בישראל לתאריך הדיווח, בבורסה בחו"ל או בשוק מוסדר בו הוא נסחר ולפי שערי החליפין היציגים ליום העסקים האחרון בתאריך הדיווח. ניירות ערך סחירים בחו"ל
- לפי שער הפדיון שנקבע לנייר הערך, ביום העסקים האחרון בישראל לתאריך הדיווח, בבורסה או בשוק מוסדר בו הוא נסחר. קרנות להשקעות משותפות נאמנות
- כאמור בנייר ערך סחיר. יתרת זכות הנובעת מעודף ההתחייבויות העתידיות על הנכסים העתידיים, של כל עסקה, מוצגת בסעיף זכאים ויתרות זכות. נגזרים סחירים

4. ניידות ערך בלתי סחירים:

קופת גמל הנדסאים

באורים לדוחות הכספיים לשנת 2019

באור 2 - עיקדי המדיניות החשבונאית (המשד)

- בהתאם למודל השערוך שנקבע ע"י החברה הזוכה במכרז.	אגרות חוב
- בהתאם להחלטת ועדת השקעות כאשר ישנן אינדיקציות לכך ששווי הנייר חורג משמעותית מהשווי המתקבל לפי אחת מהחלופות לעיל או שלא ניתן להעריכו באמצעות אחת מהחלופות לעיל.	קונצרניות
- בהתאם לדיווחים של הקרן או של מוסד פיננסי מוכר, שמתקבלים אחת לשנה לפחות.	קרנות השקעה
- בהתאם להערכת מומחה שמונה ע"י ועדת השקעות.	מניות
- לפי מודל בלק אנד שולס.	כתבי אופציה
- נכללים ע"פ שווייה ההוגן של כל עסקה, אשר מוצגת כהפרש בין השווי המהוון של הנכס העתידי בקיוו ההתחייבות העתידית בגין העסקה. יתרת זכות הנובעת מעודף ההתחייבויות העתידיות על הנכסים העתידיים מוצגת בסעיף זכאים ויתרות זכות.	חוזים עתידיים לא סחירים
- בהתאם למודל השערוך שנקבע על-ידי החברה הזוכה במכרז.	פיקדונות והלוואות
- לפי שער אחרון בבורסה או ע"פ שער שנקבע ע"י מנהל התיק ושאושר על ידי ועדת ההשקעות של החברה.	ניירות ערך סחירים שהמסחר בהם הופסק
- דיבידנד שהוכרז וטרם התקבל עד לתאריך הדיווח.	דיבידנד לקבל
- ריבית והפרשי הצמדה של אגרות חוב סחירות לאחר יום ה-EX וטרם עבר יום התשלום עד לתאריך הדיווח.	ריבית לקבל
- נכללות לפי המדד שפורסם לאחרונה לפני תאריך הדיווח.	יתרות הצמודות למדד

קופת גמל הנדסאים

באורים לדוחות הכספיים לשנת 2019

באוד 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשד)

יתרות הנקובות
במטבע חוץ או
צמודות לשער
מטבע חוץ

- לפי השער היציג הידוע לתאריך הדיווח.

5. זכויות העמיתים:

זכויות העמיתים, תקבולים והעברות לקופה ותשלומים והעברות מהקופה נכללים בחשבונות עם גבייתם או עם פירעונם, בהתאמה. לפיכך, הדוחות על השינויים בזכויות העמיתים אינם כוללים סכומים שהצטברו ושטרם התקבלו או שולמו.

ג. שימוש באומדנים בעריכת הדוחות הכספיים

בעריכת דוחות כספיים לפי כללי חשבונאות מקובלים ההנהלה נדרשת להשתמש באומדנים ובהערכות. האומדנים וההערכות משפיעים על הנתונים המדווחים בדבר נכסים והתחייבויות, על הנתונים בדבר התחייבויות תלויות שניתן להם גילוי בדוחות הכספיים וכן על נתוני הכנסות והוצאות בתקופת הדיווח. התוצאות עשויות להיות שונות מאומדנים אלו.

ד. שיעור השינוי במדדים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2018	2019
0.40%	0.80%	0.60%
(9.83%)	8.10%	(7.79%)

מדד המחירים לצרכן (מדד ידוע)
שינוי השיעור בשע"ח של הדולר

ה. הכנסות והוצאות

ההכנסות וההוצאות נכללות בדוח הכנסות והוצאות לפי בסיס מצטבר.

קופת גמל הנדסאים

באורים לדוחות הבספיים לשנת 2019

באור 3 - חייבים ויתרות חובה

מצרפי

ליום 31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ש"ח	
672	423
-	185
72	21
5	-
<u>749</u>	<u>629</u>
<u>7</u>	<u>3</u>

ריבית ודיבידנד לקבל
 החברה המנהלת
 חייבים בגין החזרי דמי ניהול ק. סל*
 חייבים בגין החזרי עמלות
 סך הכל חייבים ויתרות חובה

*כולל צדדים קשורים

ליום 31 בדצמבר					
2018			2019		
אלפי ש"ח					
עד 50	60 ומעלה	50-60	עד 50	60 ומעלה	50-60
9	68	595	2	48	373
-	-	-	4	13	168
1	-	71	1	1	19
-	-	5	-	-	-
<u>10</u>	<u>68</u>	<u>671</u>	<u>7</u>	<u>62</u>	<u>560</u>
<u>-</u>	<u>-</u>	<u>7</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>3</u>

ריבית ודיבידנד לקבל
 החברה המנהלת
 חייבים בגין החזרי דמי
 ניהול ק. סל*
 חייבים בגין החזרי
 עמלות
 סך הכל חייבים ויתרות
 חובה

*כולל צדדים קשורים

קופת גמל הנדסאים

באורים לדוחות הכספיים לשנת 2019

באור 4 - נכסי חוב סחירים

מצרפי

ליום 31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ש"ח	
235,951	263,892
195,131	169,387
11	11
195,142	169,398
431,093	433,290

איגרות חוב ממשלתיות

איגרות חוב קונצרניות :

שאינן ניתנות להמרה

ניתנות להמרה

סך הכל אגרות חוב קונצרניות סחירות

סך הכל נכסי חוב סחירים

ליום 31 בדצמבר					
2018			2019		
אלפי ש"ח					
עד 50	60 ומעלה	50-60	עד 50	60 ומעלה	50-60
1,865	24,437	209,649	3,845	25,020	235,027
2,926	18,815	173,390	3,218	16,151	150,018
-	-	11	-	-	11
2,926	18,815	173,401	3,218	16,151	150,029
4,791	43,252	383,050	7,063	41,171	385,056

איגרות חוב ממשלתיות

איגרות חוב קונצרניות :

שאינן ניתנות להמרה

ניתנות להמרה

סך הכל אגרות חוב

קונצרניות סחירות

סך הכל נכסי חוב

סחירים

קופת גמל הנדסאים

באורים לדוחות הכספיים לשנת 2019

באור 5 - נכסי חוב שאינם סחירים

מצרפי

ליום 31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ש"ח	
12,529	13,064
6,791	6,362
1,738	3,121
21,058	22,547

איגרות חוב קונצרניות :
 שאינן ניתנות להמרה
 הלוואות לאחרים
 הלוואות לעמיתים
 סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 31 בדצמבר					
2018			2019		
אלפי ש"ח					
עד 50	60 ומעלה	50-60	עד 50	60 ומעלה	50-60
-	948	11,581	-	1,026	12,038
-	-	6,791	-	-	6,362
-	-	1,738	-	-	3,121
-	948	20,110	-	1,026	21,521

איגרות חוב קונצרניות :
 שאינן ניתנות להמרה
 הלוואות לאחרים
 הלוואות לעמיתים
 סך הכל נכסי חוב שאינם
 סחירים

באור 6 - מניות

ליום 31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ש"ח	
124,085	145,828
13	13
124,098	145,841

מניות סחירות
 מניות לא סחירות
 סך הכל מניות

קופת גמל הנדסאים

באורים לדוחות הכספיים לשנת 2019

באור 6 - מניות (המשד)

ליום 31 בדצמבר					
2018			2019		
אלפי ש"ח					
עד 50	60 ומעלה	50-60	עד 50	60 ומעלה	50-60
1,454	5,721	116,910	2,858	5,658	137,312
-	-	13	-	-	13
<u>1,454</u>	<u>5,721</u>	<u>116,923</u>	<u>2,858</u>	<u>5,658</u>	<u>137,325</u>

מניות סחירות
מניות לא סחירות
סך הכל מניות

באור 7 - השקעות אחרות

מצרפי

א. הרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ש"ח	
191,848	151,366
4,427	16,794
-	638
10,025	9,380
81	357
<u>206,381</u>	<u>178,535</u>

השקעות אחרות סחירות
קרנות סל
קרנות נאמנות
מכשירים נגזרים
מוצרים מובנים
אופציות

קופת גמל הנדסאים

באורים לדוחות הכספיים לשנת 2019

באוד 7 - השקעות אחדות (המשך)

ליום 31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ש"ח	
46,161	57,325
1	1,034
-	51
<u>46,162</u>	<u>58,410</u>
<u>252,543</u>	<u>236,945</u>

השקעות אחדות שאינן סחירות
קרנות השקעה וקרנות הון סיכון
מכשירים נגזרים
כתבי אופציות

סך הכל השקעות אחרות
ב. מכשירים נגזרים

להלן סכום החשיפה נטו, לנכס הבסיס, המוצג במונחי דלתא של העסקאיות הפיננסיות שנעשו לתאריך הדוח הכספי:

ליום 31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ש"ח	
-	33,445
(82,899)	(66,435)

מניות
מטבע זר

קופת גמל הנדסאים

באורים לדוחות הכספיים לשנת 2019

באור 7 - השקעות אחרות (המשך)

א. הרכב :

ליום 31 בדצמבר						
2018			2019			
אלפי ש"ח						
עד 50	60 ומעלה	50-60	עד 50	60 ומעלה	50-60	
						השקעות אחרות
						סחירות
4,114	5,107	182,627	6,229	7,868	137,269	קרנות סל
-	-	4,427	687	-	16,107	קרנות נאמנות
-	-	-	-	-	638	מכשירים נגזרים
240	-	9,785	331	-	9,049	מוצרים מובנים
1	-	80	19	-	338	אופציות
<u>4,355</u>	<u>5,107</u>	<u>196,919</u>	<u>7,266</u>	<u>7,868</u>	<u>163,401</u>	
						השקעות אחרות שאינן
						סחירות
24	-	46,137	26	112	57,187	קרנות השקעה וקרנות הון סיכון
-	-	1	-	-	1,034	מכשירים נגזרים
-	-	-	-	9	42	כתבי אופציות
<u>24</u>	<u>-</u>	<u>46,138</u>	<u>26</u>	<u>121</u>	<u>58,263</u>	
<u>4,379</u>	<u>5,107</u>	<u>243,057</u>	<u>7,292</u>	<u>7,989</u>	<u>221,664</u>	סך הכל השקעות אחרות

ב. מכשירים נגזרים

להלן סכום החשיפה נטו, לנכס הבסיס, המוצג במונחי דלתא של העסקאות הפיננסיות שנעשו לתאריך הדוח הכספי :

ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר		
2018		2019		
אלפי ש"ח		אלפי ש"ח		
מסלול עד 50	מסלול 50-60	מסלול עד 50	מסלול 50-60	
-	-	-	33,445	מניות
(337)	(82,562)	(1,282)	(65,153)	מטבע זר

קופת גמל הנדסאים

באורים לדוחות הכספיים לשנת 2019

באור 8 - זכאים ויתרות זכות

מצרפי

ליום 31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ש"ח	
137	-
17	34
1,112	311
1,266	345

חברה מנהלת
מוסדות
התחייבות בגין נגזרים
סך הכל זכאים ויתרות זכות

ליום 31 בדצמבר					
2018			2019		
אלפי ש"ח					
עד 50	60 ומעלה	50-60	עד 50	60 ומעלה	50-60
2	9	126	-	-	-
-	1	16	-	-	34
-	-	1,112	2	-	309
2	10	1,254	2	-	343

חברה מנהלת
מוסדות
התחייבות בגין נגזרים
סך הכל זכאים ויתרות
זכות

קופת גמל הנדסאים

באורים לדוחות הכספיים לשנת 2019

באור 9 - דמי ניהול

שיעור דמי הניהול אינו תלוי במסלול ההשקעה והוא זהה לכל העמיתים בכל המסלולים.

א. הרכב :

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2018	2019
אלפי ש"ח		
3,086	3,430	3,405

סך הכל הוצאות דמי ניהול

ב. שיעור דמי ניהול מעמיתים :

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2018	2019
%		
2.0	2.0	2.0
0.30	0.36	0.38

דמי ניהול מסד הנכסים :

שיעור דמי ניהול שנתיים שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין

שיעור דמי ניהול ממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל

קופת גמל הנדסאים

באורים לדוחות הכספיים לשנת 2019

באור 10 - הוצאות ישירות

מצרפי

לשנה שהסתיימה ביום
31 בדצמבר

2017	2018	2019
אלפי ש"ח		
185	170	401
163	217	57
924	1,059	1,184
516	513	374
<u>1,788</u>	<u>1,959</u>	<u>2,016</u>

עמלות קנייה ומכירה של ניירות ערך
 עמלות דמי שמירה של ניירות ערך
 עמלות ניהול חיצוני:
 בגין השקעה בקרנות השקעה
 בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל
סך הכל הוצאות ישירות

שיעור מתוך יתרת נכסים ממוצעת		
0.02	0.02	0.04
0.02	0.02	0.01
-	-	
0.09	0.11	0.13
0.05	0.06	0.05

עמלות קנייה ומכירה של ניירות ערך
 עמלות דמי שמירה של ניירות ערך
 עמלות בגין ני"ע לא סחירים
 עמלות ניהול חיצוני:
 בגין השקעה בקרנות השקעה
 בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל

קופת גמל הנדסאים

כאורים לדוחות הכספיים לשנת 2019

באור 10 - הוצאות ישירות (המשך)

מסלול 50-60

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2018	2019
אלפי ש"ח		
175	159	378
152	194	52
924	1,059	1,184
499	488	350
<u>1,750</u>	<u>1,900</u>	<u>1,964</u>

עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
 עמלות דמי שמירה של ניירות ערך
 עמלות ניהול חיצוני:
 בגין השקעה בקרנות השקעה
 בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל
סך הכל הוצאות ישירות

שיעור מתוך יתרת נכסים ממוצעת		
0.02	0.02	0.04
0.02	0.02	0.01
0.09	0.12	0.13
0.05	0.06	0.05

עמלות קנייה ומכירה של ניירות ערך
 עמלות דמי שמירה של ניירות ערך
 עמלות ניהול חיצוני:
 בגין השקעה בקרנות השקעה
 בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל

קופת גמל הנדסאים

באורים לדוחות הבספיים לשנת 2019

באור 10 - הוצאות ישירות (המשך)

מסלול 60 ומעלה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2018	2019
אלפי ש"ח		
9	9	9
7	15	4
<u>14</u>	<u>18</u>	<u>16</u>
<u>30</u>	<u>42</u>	<u>29</u>

עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
עמלות דמי שמירה של ניירות ערך
עמלות ניהול חיצוני :
בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל
סך הבל הוצאות ישירות

שיעור מתוך יתרת נכסים ממוצעת		
0.01	0.02	0.02
0.01	0.02	-
0.02	0.03	0.03

עמלות קנייה ומכירה של ניירות ערך
עמלות דמי שמירה של ניירות ערך
עמלות ניהול חיצוני :
בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל

מסלול עד 50

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2018	2019
אלפי ש"ח		
1	2	14
4	8	1
<u>3</u>	<u>7</u>	<u>8</u>
<u>8</u>	<u>17</u>	<u>23</u>

עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
עמלות דמי שמירה של ניירות ערך
עמלות ניהול חיצוני :
בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל
סך הכל הוצאות ישירות

שיעור מתוך יתרת נכסים ממוצעת		
0.04	0.03	0.10
0.17	0.09	0.01
0.12	0.07	0.06

עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
עמלות דמי שמירה של ניירות ערך
עמלות ניהול חיצוני :
בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל

קופת גמל הנדסאים

באורים לדוחות הבספיים לשנת 2019

ביאור 11 - תשואות מסלול השקעה

תשואה שנתית נומינלית ברוטו

	2015	2016	2017	2018	2019	
	באחוזים					
		2.56	6.35	(2.04)	11.83	מסלול 50-60
		2.29	5.39	(1.38)	7.76	מסלול 60 ומעלה
		3.98	7.16	(3.03)	13.67	מסלול עד 50
	1.77					מסלול כללי
	0.51					מסלול אג"ח

באור 12 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

מידע על עסקאות ויתרות עם ההסתדרות הכללית החדשה והגופים הקשורים אליה לא הוצג בביאור זה, אף אם קיימת אחזקה שלהם בחברה.

א. יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

ליום 31 בדצמבר		
2018	2019	
(137)	185	חברה מנהלת
7	3	חייבים בגין החזר דמי ניהול קרנות סל
5,902	6,053	תכלית קרנות סל
694	288	הלוואות(ג')
1,254	-	אג"ח סחיר
1,005	1,810	קרנות נאמנות

יתרת נכסי חוב וחובות שוטפים הגבוהה ביותר (בערך מוחלט) במשך השנה של בעל עניין או צד קשור עמדה על 366 אלפי ש"ח.

קופת גמל הנדסאים

באורים לדוחות הבספיים לשנת 2019

באור 12 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ב. עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2018	2019
אלפי ש"ח		
3,086	3,430	3,405
-	-	6

דמי ניהול לחברה המנהלת

עמלות קנייה ומכירה

ג. הקופה משקיעה בחברת E-LOAN שהינה בבעלותה של מיטב-דש.

באור 13 - מסים

א. הקופה חינה קופת גמל כהגדרתה בפקודת מס הכנסה ובחוק הפיקוח על קופות גמל, והיא פועלת בכפוף לתקנות מס הכנסה.

ב. ככלל, הכנסות הקופה פטורות ממס בישראל, לפי סעיף 29(2) בפקודת מס הכנסה ובכפוף ליתר הוראות הפקודה.

ג. הקופה משקיעה בניירות ערך זרים בחו"ל. בגין השקעות אלו משולמים מיסי חוץ, כמו למחזיקים אחרים בניירות בחו"ל.

ד. הרכב תשלומי המיסים:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2018	2019
אלפי ש"ח		
472	424	440

מהשקעות בניירות ערך זרים

קופת גמל הנדסאים

באודים לדוחות הבספיים לשנת 2019

באור 14 - התחייבויות תלויות והתקשרויות

א. חוק הגנת השכר התשי"ח - 1958 מטיל התחייבות על החברה, בנסיבות שפורטו בחוק ובתקנותיו, בגין חובות של מעסיקים לעובדיהם, חובות אשר לא סולקו במועדם באמצעות העברת כספים לקופה. במקרים של פיגורי מעסיקים מדיניות החברה היא לנקוט באמצעים לגביית החוב, לרבות בהליכים משפטיים, ולפיכך החברה אינה צופה התחייבות בגין חוק זה.

בהתאם לתקנות הגנת השכר (פרטים ומסירת הודעות) התשל"ו - 1976, ובהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תשלומים לקופת גמל), תשע"ד-2014, קיימת חובת דיווח על המעביד למסור לחברה פרטים לגבי עובדיו, הכוללים בין היתר גם את שכר העבודה ששולם להם, ואת סכומי חלקם של העובד והמעביד בתשלום לקופה. כמו כן, על המעביד לדווח באופן שוטף לחברה, על שינוי בחלק מפרטים אלו ובמיוחד על שינוי בשכר או על מעבר העובדים לקופה אחרת.

למרות האמור בתקנות הנ"ל, חלק מהמעבידים אינם מוסרים לקופה את כל המידע הנדרש מהם. בנוסף לכך, ההסדר החוקי התקף כיום, ובמיוחד סעיף 20 בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה - 2005, מאפשר לעובד לקבוע בכל עת את קופת הגמל שאליה יועברו תשלומיו ותשלומי המעביד. מהאמור לעיל עולה כי, קיים קושי מובנה במילוי הוראות הנדרשות בחוק הגנת השכר ולעתים אין בידי החברה מידע מדויק על הסכומים שלא הועברו אליה במועדם על ידי המעסיקים, אלא אומדן בלבד.

החברה צופה כי הוראות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תשלומים לקופת גמל), תשע"ד-2014, אשר נכנסו לתוקף באופן הדרגתי החל מיום 1.2.2016, המחייבות את המעסיקים להעביר מידע על ההפקדות בגין עובדיהם באופן ממוכן, יביאו לשיפור ביכולת החברה לטפל בפיגורי מעסיקים.

ב. סכום החוב המוערך הכולל של מעסיקים ליום הדוח על המצב הכספי, חינו עומד על סך של 277 אלפי ש"ח (שנה קודמת - 247 אלפי ש"ח). האומדן האמור כולל קרן חוב בסך 165 אלפי ש"ח (שנה קודמת - 149 אלפי ש"ח) וריבית על 112 אלפי ש"ח (שנה קודמת - 98 אלפי ש"ח).

קרן החוב כוללת רק סכומים בגין מעסיקים אשר טרם הפקידו לכלל העובדים. סכום הריבית הינו בגין סכומים אילו וכמו כן בגין סכומים אשר הועברו לקופה באיחור וטרם שולמה הריבית בגינם.

בהתאם להוראות הדין, הבנק המתפעל שולח מכתבי התראה למעסיקים המפגרים בהעברת התשלומים לקופה וכן מכתבי הודעות לעמיתים בדבר הפיגור. יועץ משפטי מטעם החברה המנהלת מגיש תביעות לבית הדין לעבודה כנגד מעסיקים חייבים, ככל הנדרש.

ג. נכון ליום 31 בדצמבר 2019 אין הליכים משפטיים המתנהלים כנגד הקופה.

ד. נכון ליום 31.12.2019 הקופה התחייבה להשקיע עוד כ - 55,134 אלפי ש"ח (שנה קודמת - 37,742 אלפי ש"ח) בקרנות השקעה.

קופת גמל הנדסאים

באורים לדוחות הבספייס לשנת 2019

באור 15 - ארועים לאחר תאריך הדיווח

בחודשים האחרונים התפשט נגיף הקורונה ברחבי העולם ובישראל. בעקבות התפרצות המגיפה הוטלו מגבלות משמעותיות על תנועת תושבי מדינת ישראל ועובדים רבים במשק פוטרו או הוצאו לחל"ת. גם מדינות נוספות בעולם הטילו מגבלות על התושבים בעקבות התפרצות המגיפה. קיימת אי וודאות גדולה לגבי ההשלכה לטווח בינוני וארוך על הכלכלה העולמית. בעקבות כך, שוקי המניות ברחבי העולם ובישראל מגיבים בירידות שערים ובתנודתיות רבה. כתוצאה מכך במהלך הרבעון הראשון לשנת 2020 עד ובסמוך למועד חתימת הדוחות הכספיים, הניבו נכסי הקופה תשואה שלילית חריגה, כפי שאפיינה את כלל הגופים המוסדיים בשוק ההון.

בהתאם להנחיות הממונה על רשות שוק ההון, החברה המנהלת ערכה ישיבת דירקטוריון בנושא היערכות להתפשטות נגיף הקורונה ואופן התמודדות החברה עם התפרצות הנגיף בישראל והמשך פעילות בשעת חירום, ככל שתוכרז.

הנהלת הקופה, ועדת ההשקעות, מנהל הסיכונים, מנהל ההשקעות ושאר הגורמים הרלוונטיים בקופה עוקבים מקרוב אחר כל שינוי ותרחיש, דנים באופן שוטף בהרכב תיק ההשקעות ומקיימים דיונים תכופים בהתאם להתנהלות השווקים והבורסות בארץ ובעולם, והכל על מנת לשמור על נכסי הקופה והנזילות הנדרשת.

מתחילת המשבר לא נראה גידול מהותי בהיקף המשיכות והפדיונות ועיקר הירידה בנכסי הקופה הינה עקב התשואה השלילית החריגה כאמור. החברה צופה עלייה בדמי הניהול במהלך שנת 2020 עקב שינוי זה והנהלת החברה ממשיכה לעקוב באופן רציף על השינוי בנכסי הקופה ודמי הניהול יעודכנו בהתאם. נכון ליום 25.3.2020 אומדן שיעור הירידה בשווי נכסי הקופה חינו כ- 14% ביחס לשווי נכסי הקופה ביום 31.12.2019.